

GAZİANTEP LOKANTACILAR, KEBAPÇILAR, PASTACILAR VE TATLICILAR ODASI

SEKTÖR SORUNLARI DOSYASI

Gaziantep'in gastronomi kültürü, ülkemizin en önemli değerlerinden biridir. Ancak son dönemde esnafımız ciddi ekonomik sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.

Bu sunumda, sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi arz ediyoruz.

Denetim Eksikliği

İç piyasada fiyat artışlarına yönelik yeterli denetim yapılmamaktadır.
Fiyat dalgalanmaları esnafı doğrudan etkilemekte, tüketiciye yansımaktadır.
Bu durum hem güven kaybına hem de piyasa istikrarsızlığına yol açmaktadır.

Esnafın Karşılaştığı Sorunlar

- **Maliyet baskısı:** Kâr marjlarının daralması
- **Stok yapamama:** Sürekli değişen fiyatlar nedeniyle planlama zorluğu
- **Finansman sıkıntısı:** Krediye erişimde güçlük
- **Vergi ve kira yükleri:** İşletmelerin sürdürülebilirliğini zorlaştırıyor
- **Müşteri kaybı:** Alım gücü düşen tüketici, lokanta ve tatlıcıya daha az geliyor

Gaziantep Gastronomisine Etkileri

- Kebap, baklava ve tatlı üretiminde maliyetler artıyor
- Dünya çapında marka olan Gaziantep mutfağı risk altında
- Esnafın ayakta kalması, kültürel mirasın korunması için kritik 6. Çözüm Önerileri
- **Etkin denetim:** İç piyasada fiyat artışlarının kontrol altına alınması
- **Devlet desteği:** Vergi indirimi, kredi kolaylığı, enerji maliyetlerinde destek
- **Kooperatifleşme:** Esnafların birlikte ham madde alımı yapması
- **Yerel üretim teşviki:** İthalata bağımlılığın azaltılması
- **Tüketici koruması:** Fiyat istikrarı politikalarının uygulanması

Esnafamızın yaşadığı sorunlar yalnızca ekonomik değil, kültürel bir tehdit de oluşturmaktadır.

- Gaziantep mutfağının sürdürülebilirliği için acil önlemler alınması gerekmektedir.
- Odamız, çözüm için iş birliğine hazırdır.

HAM MADDE FİYATLARINDAKİ ARTIŞ

İç piyasada olan bir hareketlenme var

- 2023 yılında 50 kg toz şeker 1.200 tl iken Bugün 1900 tl
- 2023 yılında Ayçiçek yağı 18 lt 765 tl iken Bugün 1650 tl
- 2023 yılında Antep fıstığı 830 tl iken Bugün 2200 tl
- 2023 yılında Canlı küçük baş kg 205 tl iken Bu gün 285 tl fiyatlama yapıldı.

Anlam veremediğimiz konu Bu fiyatların artması için hiç bir sebep olmadı ve oluşmadı. Bu fiyat artışlarından dolayı iç piyasada denetleme yapılmamaktadır.

Ve bu durum satışta fiyatlara yansıtıldığı zaman hem esnaf hem tüketici tarafından olumsuz bir durum arz etmektedir.

SEKTÖR SORUNLARIMIZ;

İç piyasada son dönemde ciddi bir fiyat hareketlenmesi yaşanmaktadır. Bu artışların esnaf ve tüketici üzerinde yarattığı olumsuz etkileri arz etmek isteriz.

- Esnafın Gözlemleri

Bu fiyat artışlarının oluşması için hiçbir ekonomik gerekçe bulunmamaktadır.

İç piyasada denetim eksikliği söz konusudur.

Artışlar doğrudan satış fiyatlarına yansımakta, hem esnaf hem tüketici mağdur olmaktadır.

KDV ORANLARININ DÜZELTİLMESİ ;

Devletimiz hem vatandaşı hem esnafımızı korumak için birçok ekonomik paketler açıklanmıştır ancak yeterli değildir. Esnaf ve sanatkârimızın kullandıkları ham madde işletmeye %1 KDV ile girmekte, işlendikten sonra %10 KDV ile çıkmaktadır. Buda işletmelerimizde KDV mağduriyeti ortaya çıkarmaktadır. Aradaki %9 fark enflasyon olarak tüketiciye yansımaktadır. Enflasyonla mücadelede işletmeye giren hammaddelerin işlendikten sonra aynı KDV oranı ile çıkması söz konusu sorunu ortadan kaldıracaktır.

ESNAF KAYITLARI HAKKINDA;

Kayıtlar 5362 sayılı Kanunun 5 ve 6.ıncı maddesi gereğince odalara kayıtlar yapılması ve Geçici 8.inci maddenin kaldırılması gerekmektedir. Birlikler tarafından yönetilen Esnaf Sicil Müdürlüklerinin Ticaret İl Müdürlükleri bünyesine alınması, illerdeki kayıtların da il müdürlükleri tarafından yapılarak, sonrasında ESBİS sistemine dâhil edilmesi gerekmektedir.

YEME - İÇME SEKTÖRÜNÜN ÜZERİNDE YÜK OLAN ONLINE SİSTEMLER HAKKINDA ;

6 Ağustos 2016 tarihli 29793 sayılı perakende ticarete uygulanacak ilke ve kurallar hakkında değişiklik yapan yönetmelikte; Esnafımız ekonomik zorluklar içerisindeyken, yeme ve içme sektörünün üzerinde yük olan ve yüksek komisyonlarla adeta esnafı sömüren %18 ila %45 komisyon ücretleri alan online yemek sipariş sistemlerinin komisyon oranlarını 06.08.2016 tarih 29793 sayılı perakende ticarete uygulanacak ilke ve kurallar hakkında değişiklik yapan yönetmeliğin 4. Maddesi gereği yemek kartlarında olduğu gibi online yemek sipariş sistemlerinin de komisyon oranlarının hizmet bedeli, tanıtım reklam bedeli, joker uygulamaları, günlük açılış ücretleri vb. ek ücretler alınmadan %6'ya çekilmesi gerekmektedir. Online yemek sipariş sistemleri bizlerden aldığı yüksek komisyonlardan kullanıcıya bonus ve indirimler vererek sistemi cazip hale getirmek sureti ile kullanıcıyı sisteme yönlendirmekte işletmeleri biçare sistemin içerisine çekmektedir. Bizim müşterilerimizi bizlere pazarlayan bu sistemler yüzünden ödenen %18 komisyon, maliyet hesabı ile tüketiciye yansıtıldığında gereksiz fahiş fiyatlara yol açmakta, arz talep dengesini bozmakta ve dolayısıyla gıdada enflasyona neden olmaktadır. Aynı sipariş sistemleri uluslararası zincir restoranlara %4 ila %5 komisyon ile çalışırken o firmalarında ulusal televizyonlarda ve yazılı basında reklamını yapmakta, esnafımıza ise %18 ve üzeri komisyon uygulamaktadır.

TANZİM VE TEDARİK KOOPERATİFLERİNİN ZORUNLU HALE GELMESİ;

Temsil ettiği meslek mensuplarının tedarik edecekleri ürünlere daha kolay ve daha ucuz fiyatlara ulaşabilmesini sağlamak için Odaların ve Federasyonların tanzim ve tedarik kooperatifleri kurmaları zorunlu hale getirilmelidir

ESNAF STATÜSÜ ;

Avrupa ülkelerinde olduğu gibi sanayi işletmeleri hariç, iş yeri açan mükellef ilk olarak esnaf odalarına kaydedilmeli, gayrisafi hasılası tacir statüsünü kazandığında maliye tarafından resen ve kayıt ücreti alınmadan Ticaret odalarına aktarılmalı, esnaf statüsünde devam etmek isteyenler esnaf odalarında kalmalıdır.

ESNAF TEŞKİLAT MENSUPLARININ BELEDİYELERDE VE TBMM DE TEMSİL EDİLMESİ İÇİN GEREKLİ DÜZENLEMELER;

Esnaf Teşkilatının yöneticilerin istifa etmeden esnafı temsilen, TC. TBMM sinde ve Belediye meclislerinde görev almalarının yolu açılmalıdır.

NACE KODLARI HAKKINDA;

Esnaf Odalarına kayıtlar odadan başlamalı; oda, maliye sicil hiyerarşisi ile devam etmelidir. Maliyeye ilk kayıtlar NACE kodunun ne olduğunu bilmeyen mükellefin yanlış beyanı üzere yapıldığı için düzeltilmesi zaman alan, büyük sıkıntılara yol açmaktadır. İşyeri açacak olanların NACE kodunun ne olduğunu odalardan tasdikli bir yazı ile almaları sonra maliyeye bu kodla kayıt yapmalıdır. Bilhassa maliyeye kayıtlar muhasebeciler tarafından vekâletten yaptırıldığı, esnaf defter tutma ücretinin daha düşük tacir statüsündeki meslek mensubunun muhasebe ücreti daha yüksek olduğu için mükelleflere küçük bir şirket kurdurarak ticaret odalarına yönlendirmekte, yâda işletme ruhsatı daha kolay almak için NACE kodunu yanlış yazdırmaktadır.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI HAKKINDA;

İş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı alınması esnasında kafe, kafeterya, köfteci ve büfe esnafı için ruhsat prosedürü daha kolay olduğundan mükellef tarafından NACE kodu cafe kafeterya, köfteci olarak maliyeye bildirilmektedir, ruhsat alındıktan sonra bu ve benzeri yerlerde her türlü yiyecek satılmakta mekânın fiziki koşulları yeterli olmadığından sağlıklı gıda üretimine neden olmaktadır. Gıda sektörü olarak da kamuoyunda tüm sektörü olumsuz etkilemektedir. Bu tür sorunların önüne geçmek, sağlıklı gıda üretimini uygun fiziki koşullarda sağlamak için odaların ruhsatlandırma sürecinde ilgili kurumlarla koordineli olarak birlikte çalışması veya odanın görüşünü yazılı bir şekilde alınması gerekmektedir.

TEMEL TÜKETİM ÜRÜNLERİ (ET ,BAKLİYAT, YAĞ, UN,ŞEKER SALÇA) FİYATLARI

Tüketicinin alım gücünün arttırılması ve piyasadaki gıda fiyatlarının stabil hale getirilmesi hususunda, Toprak Mahsulleri Ofisi, Şeker Fabrikaları, Et Balık Kurumu gibi kurumlardan esnafımıza indirim desteği sağlanması önem arz etmektedir

POS KOMİSYONLARI KALDIRILMASI HAKKINDA;

Bankalar tarafından emekliye, işçiye, memura bir günlüğüne aylık maaşı ödeme karşılığında promosyon vermektedir. Esnafımız kullanmış olduğu pos hesaplarında en erken bir gün sonra tahsil etmektedir ve aynı zamanda % 4 lere kadar çıkan komisyon kesilmektedir. Buda cirolarımızı çok ciddi şekilde etkilemekte ve enflasyon olarak geri dönmektedir. Bankaların gecelik repoda kullanmış oldukları yüksek meblağlardan para kazandığı gibi ayrıca komisyon kesimleri kabul edilemez. Karşılıklı kazan kazan çerçevesinde pos komisyonları kaldırılmalıdır.

KİRA STOPAJININ KALDIRILMASI VE DÜZENLENMESİ HAKKINDA;

Konut kira artışlarındaki düzenlemeler işyerlerini de kapsamalı, kira stopajları, kira geliri elde eden mülk sahibi tarafından karşılanmalı işyeri tahliyelerinin zorlaştırılması perakende ticaret yasasında yer almalıdır. Kira stopajlarının kaldırılması ya da düşürülmesi halinde vergi kayıp ve kaçağının da önüne geçilecektir.

Gaziantep mutfağı; kebabı, baklavası, tatlısı ve lokantalarıyla yalnızca şehrimizin değil, ülkemizin ve dünyanın gurur kaynağıdır. Ancak bu eşsiz kültürü yaşatan esnafımız, kontrolsüz fiyat artışları ve denetim eksiklikleri nedeniyle büyük bir sıkıntı içindedir. Bizler, Gaziantep Lokantacılar, Kebapçılar, Baklavacılar ve Tatlıcılar Odası olarak;

- Hem esnafımızın ayakta kalması,
- Hem tüketicimizin korunması,
- Hem de Gaziantep mutfağının geleceğe taşınması için,

devletimizin desteğini ve etkin denetim mekanizmalarının hayata geçirilmesini talep ediyoruz.

Gaziantep'in ateşi kebab ocaklarında, tatlısı şerbetinde, baklavası fıstığında saklıdır. Bu ateşin sönmemesi için esnafımızın yanında olunmasını arz ederiz.

Saygılarımızla,

Gaziantep Lokantacılar, Kebapçılar, Baklavacılar ve Tatlıcılar Odası